Vastuullisuus ja innovatiivisuus julkisissa hankinnoissa

SUOMALAISEN TYÖN LIITTO

Suomalaisen Työn Liitto
Yhteiskunnallinen yritys -merkki
Niina Ollikka 14.9.2016

104 vuotta suomalaisen työn puolesta

- Kotimaisen Työn Liitto 1912
- Vuonna 1917 ensimmäinen alkuperämerkki

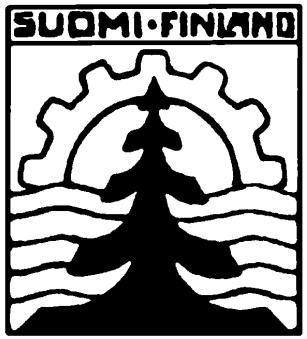

Suomalaisen Työn Liiton tehtävänä on edistää työn arvostusta.

SUOMALAISEN TYÖN LIITTO

Näin uskomme

Suomessa tehtävää työtä tulee uudistaa ennakkoluulottomasti ja rohkeasti

Suomalaisen työn tulee olla ylpeästi kansainvälistä

Työ luo merkitystä ja hyvinvointia jokaiselle

SUOMALAISEN TYÖN LIITTO

Työstä kertovia alkuperämerkkejä

Avainlippu

- Tuote valmistettu tai palvelu tuotettu Suomessa
- Jo vuodesta 1965

- Kaikki toimialat edustettuina
- B2B- ja B2C-yrityksiä
- Valmistavia yrityksiä ja palveluyrityksiä Esim. Avainlippu-yrityksistä jo puolet palveluyrityksiä

Design from Finland

- Suunniteltu Suomessa
- Vuodesta 2011

Yhteiskunnallinen yritys -merkki

- Yhteiskunnallista hyvää
- Vuodesta 2011

SUOMALAISEN TYÖN LIITTO

Yhteiskunnallinen yritys -merkin kriteerit

Ensisijaiset kriteerit:

1. Yrityksen tarkoitus on ratkaista yhteiskunnallisia tai ympäristöongelmia
2. Suurin osa voitosta käytetään yhteiskunnallisen tavoitteen edistämiseen
3. Liiketoiminnan avoimuus ja läpinäkyvyys

Toissijaiset kriteerit:

- Yhteiskunnallisten vaikutusten mittaaminen
- Heikossa asemassa olevien työllistäminen
- Työntekijöiden osallistuminen ja vaikuttaminen päätöksentekoon

Kilpailuetua yritykselle – hyvinvointia Suomelle

- **Helppo tapa kertoa yrityksen yhteiskunnallinen missio moneen suuntaan:**
  - Asiakkaat ja kuluttajat arvostavat yhteiskunnallisia yrityksiä ja haluavat käyttää niiden palveluita
  - B-to-B -päättäjille merkitystä
  - Työntekijät haluavat tehdä työtä, jolla on merkitystä

- **Kun kantaa vastuuta, miksi ei kertoisi siitä?**

Yhteiskunnallinen yritys -merkkiyrityksiä

ANNANPURA

Eedi Oy

HONKALAMPI Säätiö

RINNEKOTI

PSYKOTERAPIAKESKUS
PSYKOTERAPEUTIT - PSYKOLOGIT - PSYKIATRIT
Vastaamo.fi

Kaunialan Sairaala Oy

FINGRID

VEIKKAUS

Setlementtiasunnot Oy
Yhteisöjen rakentaja

DIACOR

6kuusi
TUO TEKIJÄT TEKEMÄTTÖMÄN TYÖN ÄÄRELLE!

TerraTori Osk

KIERRÄTYSKESKUS

VIOLA-KOTI

SUOMEN KOMEDIA TEATTERI
TÄÄLLÄ ASUU NAURU.

LÄNSI-SUOMEN DIAKONIALAITOS

VALIDIA ASUMINEN

Kolmituote
Salon Seudun Työkeskus Oy

LUMITUULI OY

CARITAS
Keskellä elämää.

SUOMALAISEN TYÖN LIITTO

Innovatiiviset julkiset hankinnat -kyselytutkimuksen taustaa

- Aula Research Oy toteutti Suomalaisen Työn liiton toimeksiannosta kyselytutkimuksen:
  - Julkisiin hankintoihin liittyen
  - Aikavälillä 14.4. – 17.5.2016
  - Sähköisenä kyselynä, johon vastaajat kutsuttiin sähköpostitse

- Kyselyyn vastasi yhteensä 1017 henkilöä seuraavista ryhmistä:
  - Kuntapoliitikot
  - Kuntavirkamiehet
  - Valtakunnan tason hankinta-asiantuntijat

SUOMALAISEN TYÖN LIITTO

52%

kuntavaikuttajista sanoo, että heidän kunnassaan on hankintoja ohjaava strategia

Hankintoja ohjaava strategia:

- **Suurimmilla kunnilla on 73 %**
- **Pienemmillä ei ole 41%**

Kysymys: Onko kunnassasi / organisaatiossasi hankintoja ohjaava strategia
(Kuntavaikuttajat, n=992)

SUOMALAISEN TYÖN LIITTO

62% kuntavaikuttajista

sanoo, että heidän oman kuntansa hankinnoista puuttuu innovatiivisuus (n=992)

Valtakunnan tasolla hankinnat koetaan vielä vähemmän innovatiivisiksi 71% (n=25)

Kysymys: kuinka innovatiivisia kuntasi / organisaatiosi toteuttamat hankinnat mielestäsi ovat?

Kuva: Joona kotilainen

SJOMALAISEN TYÖN LIITTO

22% kuntien hankinnoista

vastaavista virkamiehistä on sitä mieltä, että hankintalaki tarjoaa riittävästi liikkumavaraa innovatiivisten hankintamenettelyjen toteuttamiseksi

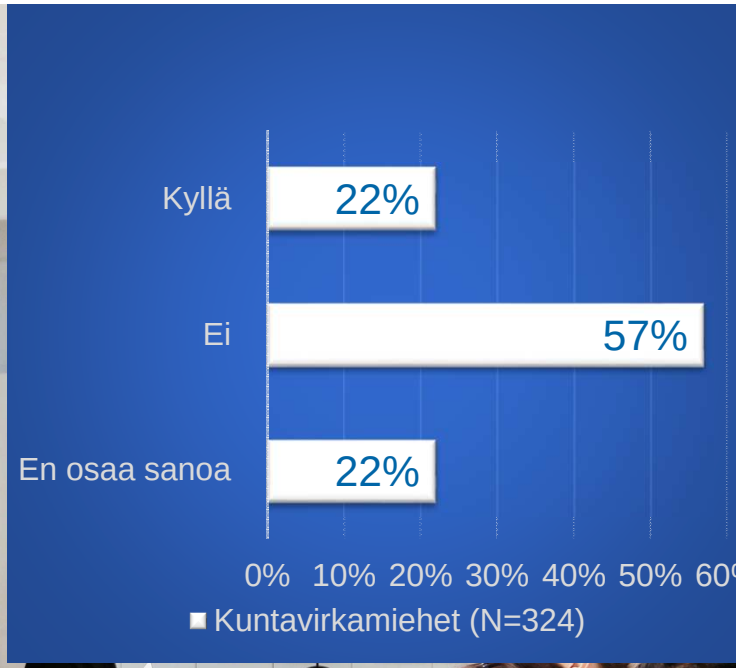

Kysymys: Tarjoaako mielestäsi hankintalaki riittävästi liikkumavaraa innovatiivisten hankintojen toteuttamiseksi tällä hetkellä? (N=324)

Kuntatasolla ollaan tyytyväisempiä 69% hankintatyökaluihin kun valtakunnan tasolla 46%

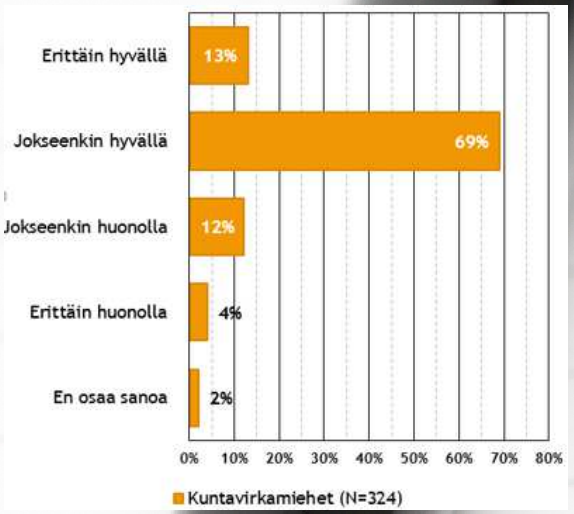

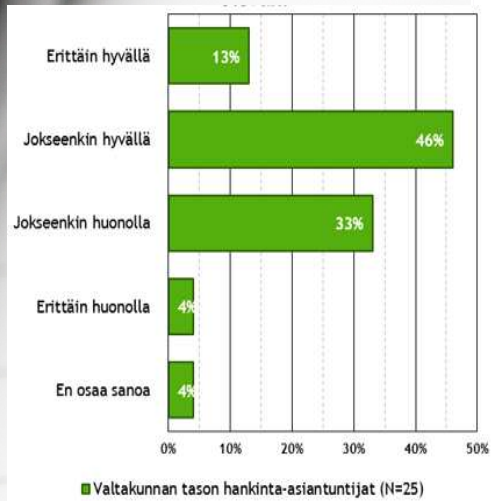

Kysymys: Millä tasolla koet käytössäsi olevien hankintatyökalujen (esim. hankintaohjeistus, tarjouspyyntöpohja) olevan?

SUOMALAISEN TYÖN LIITTO

Toiveet kuntapuolelta:

Hankintojen suunnittelun ja toteuttamisen tueksi toivottiin työkaluja ja tukea:

- Päällimmäisenä toiveena nousivat esille selkeät ohjeet ja kriteerit hankintojen tekemiseen
- Eri sektoreille räätälöidyt hankintaohjeet yleisten kaikkia hankintoja koskevien ohjeiden sijaan

Kiitos!

Niina Ollikka
niina.ollikka@suomalainentyo.fi
puh. 040 674 8773

Appendix
Tutkimustulokset graafisessa muodossa

SUOMALAISEN TYÖN LIITTO

Taustaa tutkimuksesta

- Aula Research Oy toteutti Suomalaisen Työn liiton toimeksiannosta tutkimuksen julkisiin hankintoihin liittyen. Tutkimuksen kohderyhmänä olivat:
  - Kunnanvaltuutetut
  - Kuntien hankinnoista vastaavat henkilöt
  - Julkisten hankintojen asiantuntijat valtakunnan tasolla

- Kartoituksessa selvitettiin muun muassa seuraavia teemoja:
  - Kuntien hankintastrategiat ja niiden sisällöt
  - Julkisten hankintojen valintatekijät ja niiden tärkeys
  - Tuki ja työkalut hankintojen tueksi
  - Innovatiiviset hankinnat
  - Avainlippu- ja Yhteiskunnallinen yritys-merkkien tunnettuus ja merkkeihin liitetyt mielikuvat

- Kyselyyn vastasi yhteensä 1017 henkilöä
  - Kuntapoliitikot, n=668
  - Kuntavirkamiehet, n=324
  - Valtakunnan tason hankinta-asiantuntijat, n=25

- Tutkimus toteutettiin aikavälillä 14.4. – 17.5.2016 sähköisenä kyselynä, johon vastaajat kutsuttiin sähköpostitse

SUOMALAISEN TYÖN LIITTO

Taustatietoja vastaajista

Vastaajat vastaajaryhmittän

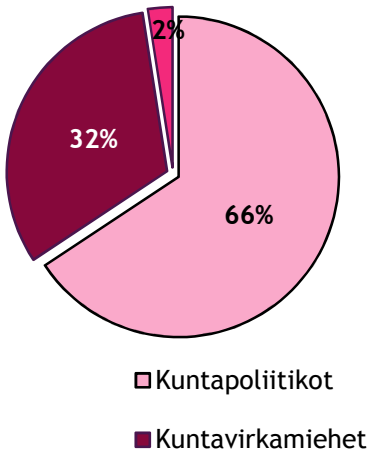

Kuntavaikuttajien kuntakoko

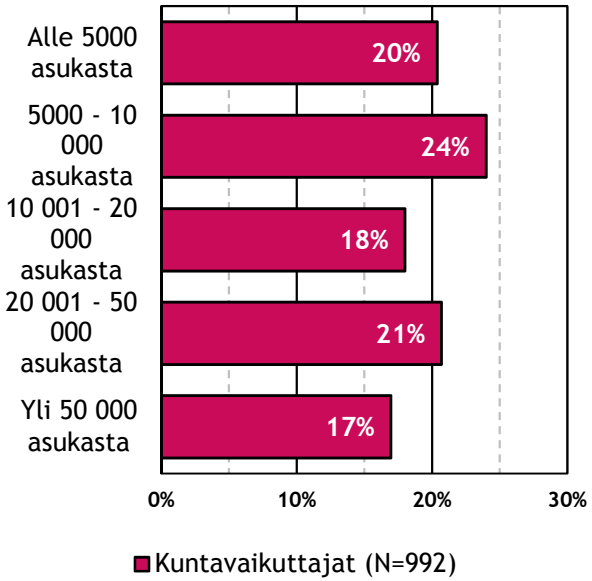

Taustatietoja vastaajista

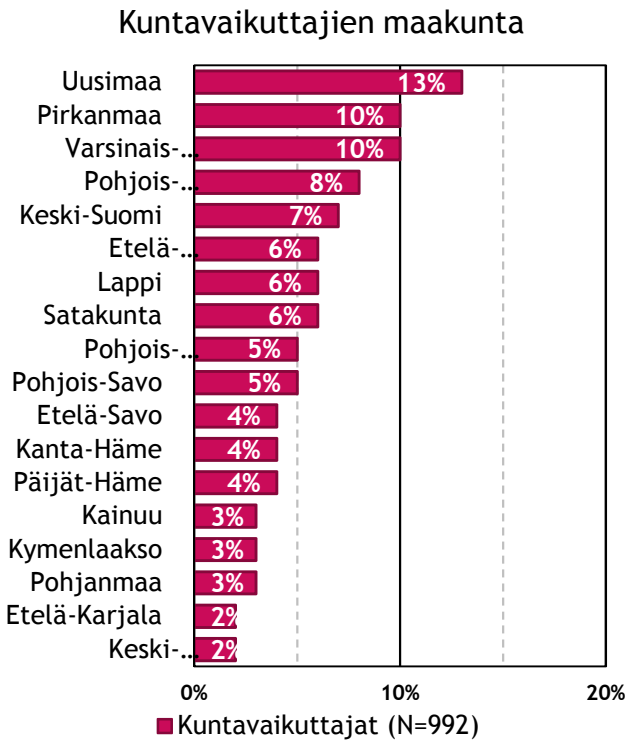

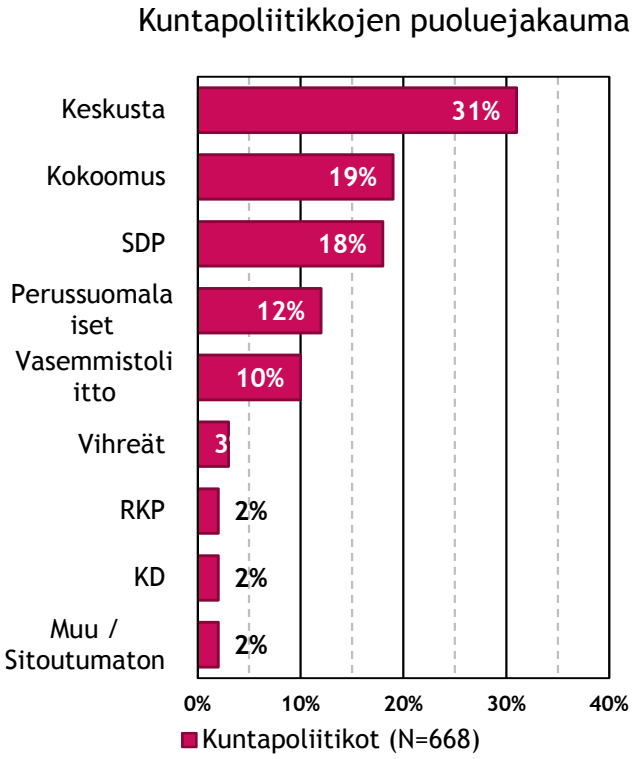

Osallistuminen hankintapäätösten tekemiseen

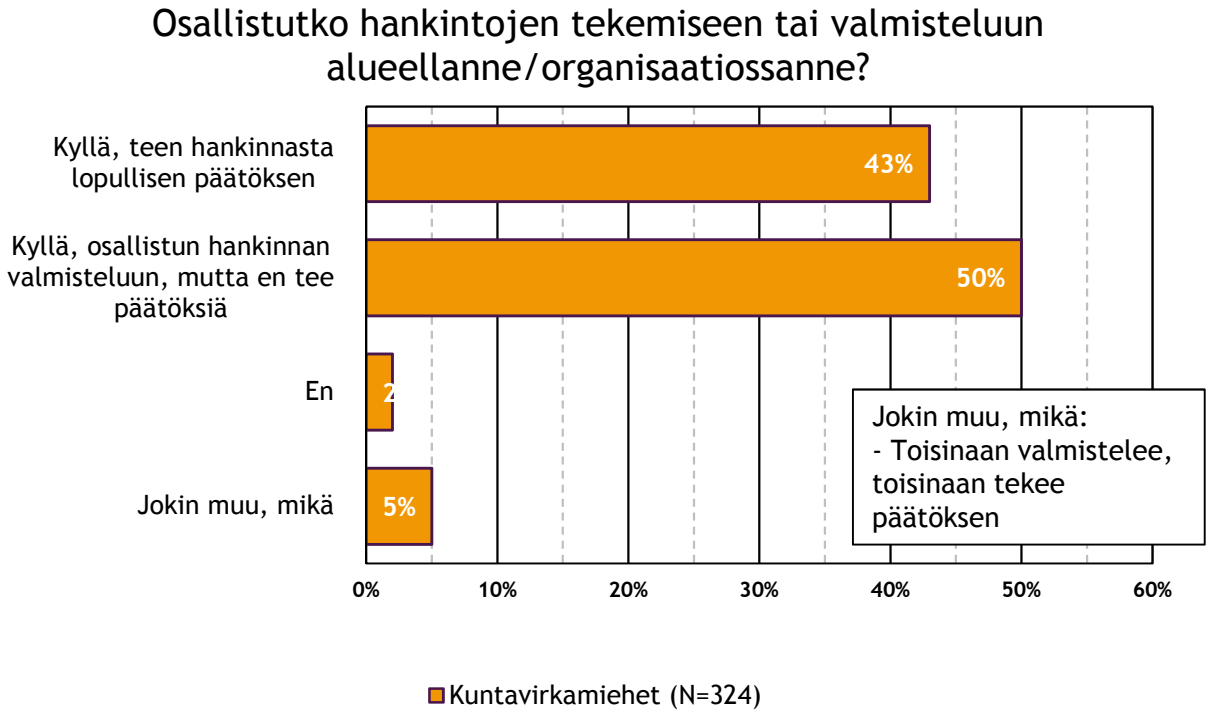

Hankintastrategia

Onko kunnassasi/organisaatiossasi hankintoja ohjaava strategia?

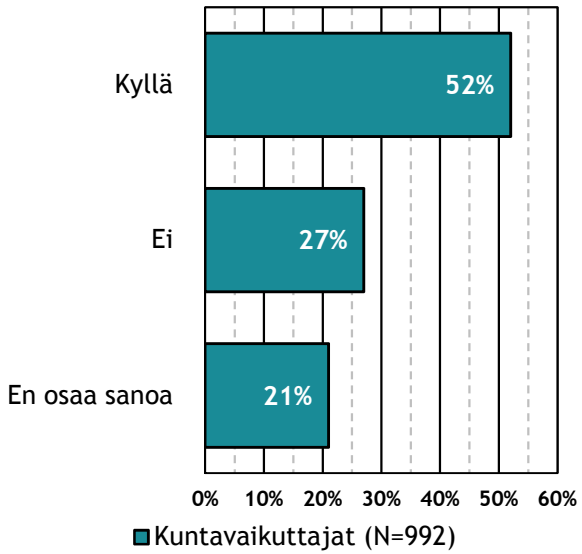

Onko kunnassasi/organisaatiossasi hankintoja ohjaava strategia?

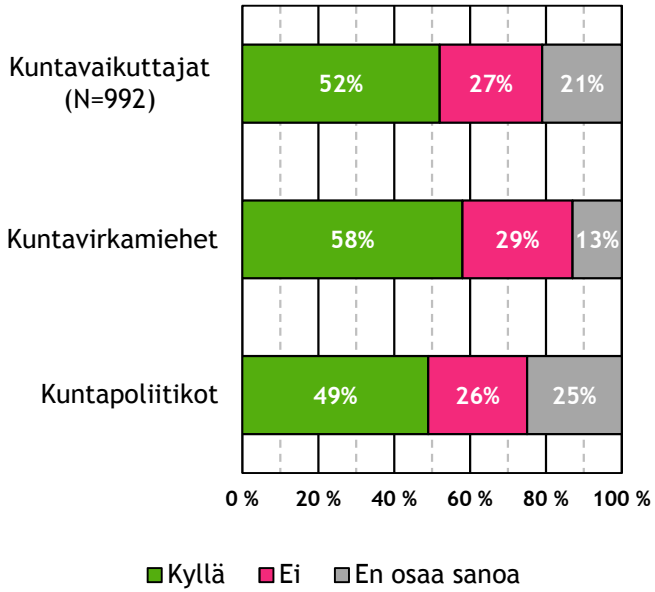

Hankintastrategia
Kuntakoko

Onko kunnassasi/organisaatiossasi hankintoja ohjaava strategia?

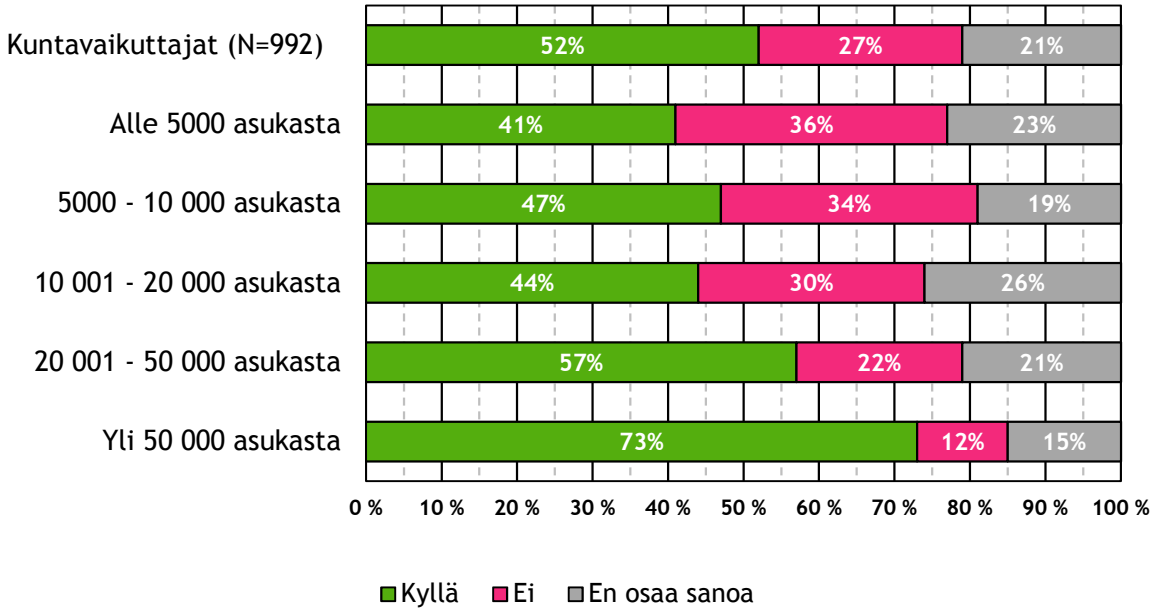

aularesearch

Eri tekijöiden huomioiminen hankintastrategiassa

Kuntavaikuttajat

Onko kuntasi/organisaatiosi hankintoja ohjaavassa strategiassa otettu huomioon seuraavia tekijöitä? (Vastaajat, joiden kunnassa on hankintoja ohjaava strategia, n=508)

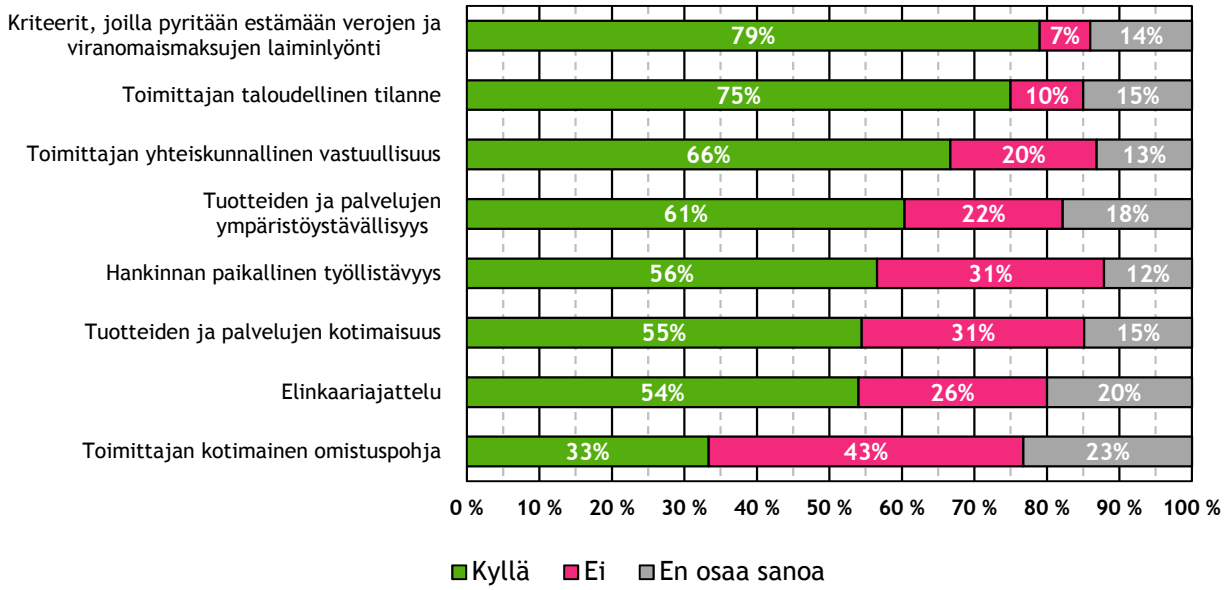

Eri tekijöiden huomioiminen hankintastrategiassa

Kuntataso vrt. valtakunnan taso

Onko kuntasi/organisaatiosi hankintoja ohjaavassa strategiassa otettu huomioon seuraavia tekijöitä?

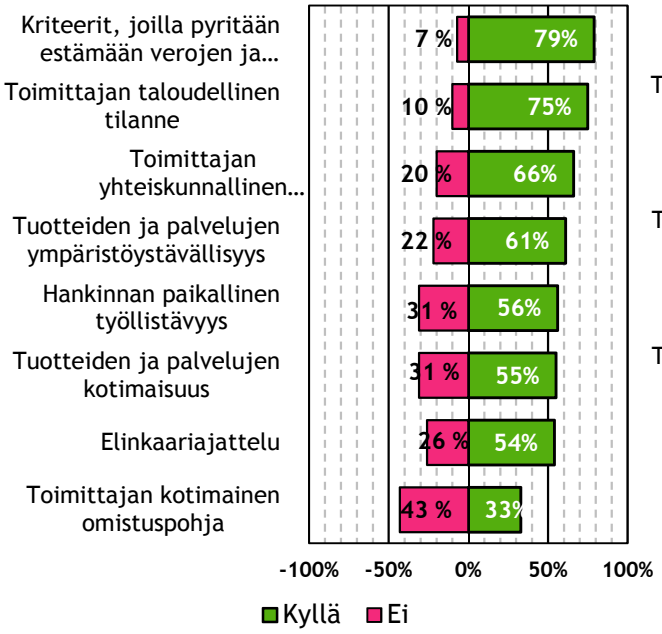

Tulisiko julkisissa hankinnoissa mielestäsi voida ottaa huomioon seuraavia tekijöitä?
(Valtakunnan tason hankinta-asiantuntijat, n=25)

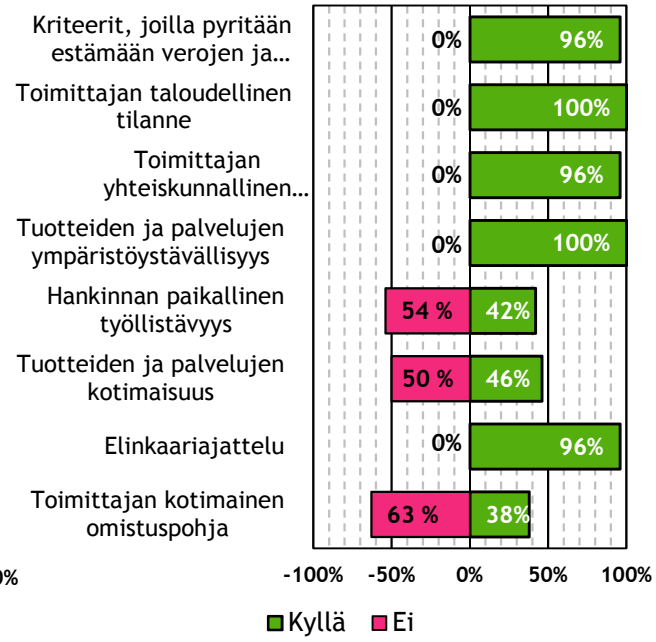

Eri tekijöiden painoarvo hankinnoissa

Saavatko seuraavat tekijät mielestäsi sopivan painoarvon kuntasi / organisaatiosi hankinnoissa?
(Kuntavaikuttajat, n=992)

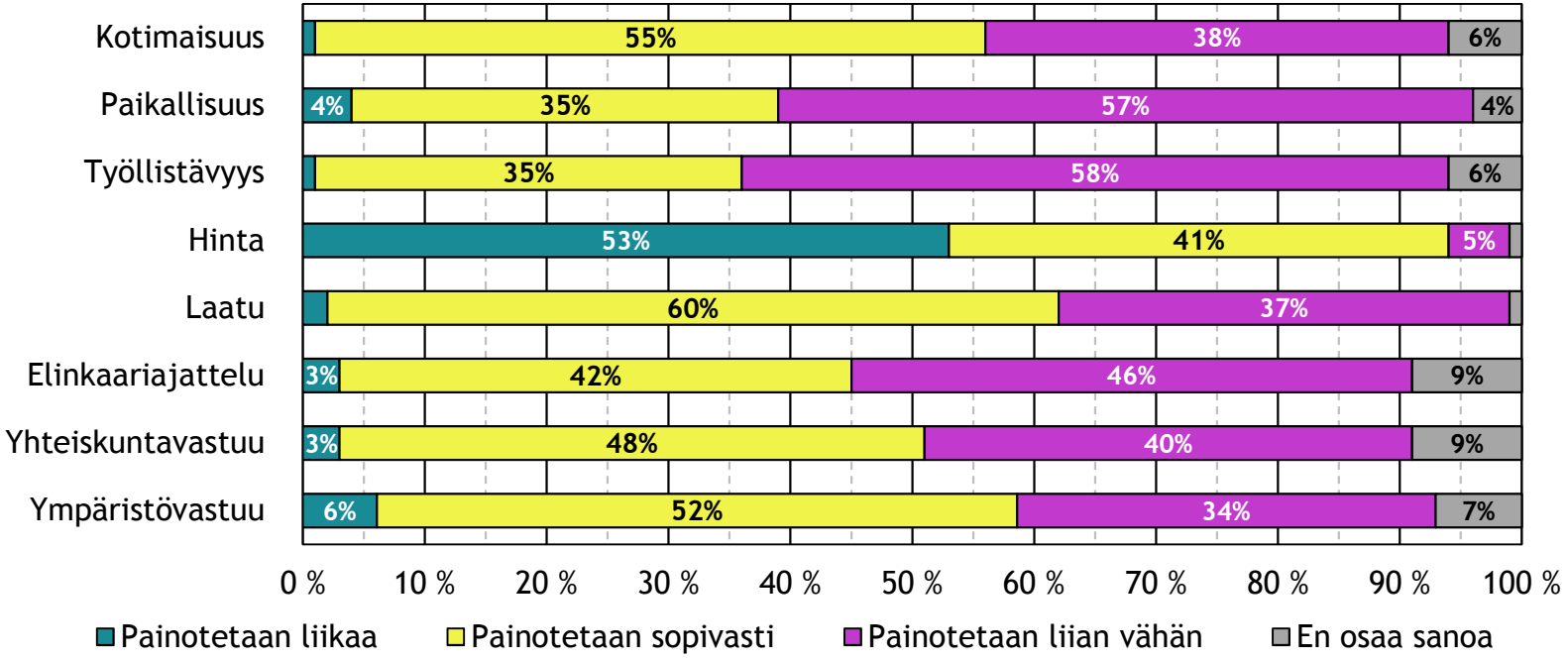

aularesearch

Eri tekijöiden painoarvo hankinnoissa

Vastaajaryhmät

Kuntavirkamiehet

Saavatko seuraavat tekijät mielestäsi sopivan painoarvon kuntasi / organisaatiosi hankinnoissa?

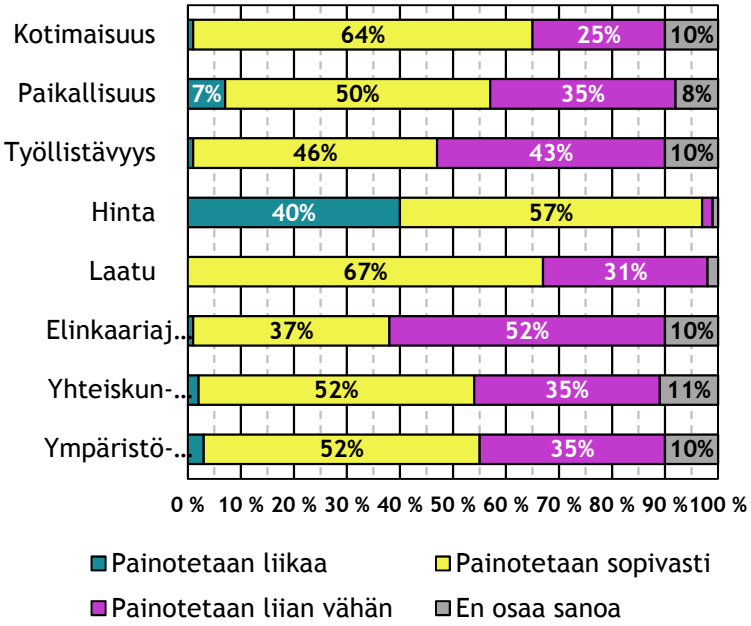

Kuntapoliitikot

Saavatko seuraavat tekijät mielestäsi sopivan painoarvon kuntasi / organisaatiosi hankinnoissa?

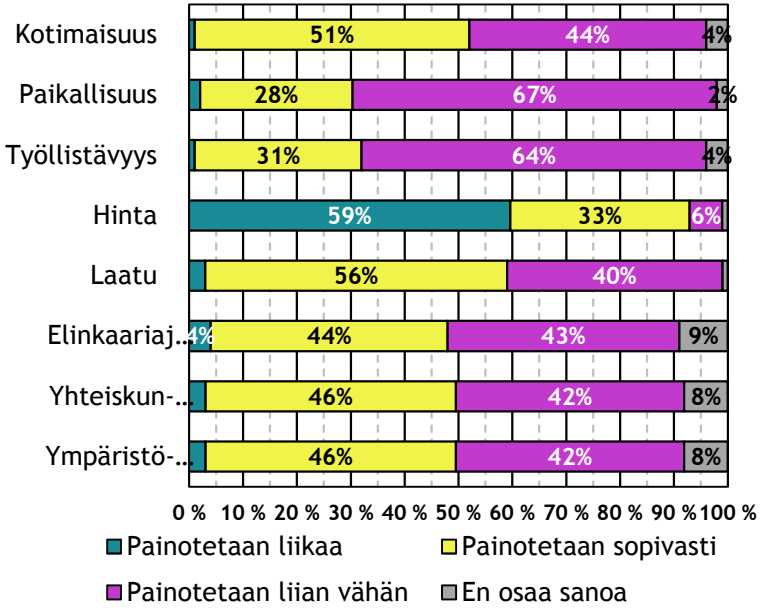

Eri tekijöiden painoarvo hankinnoissa

Valtakunnan tason hankinta-asiantuntijat

Valtakunnan tason hankinta-asiantuntijat
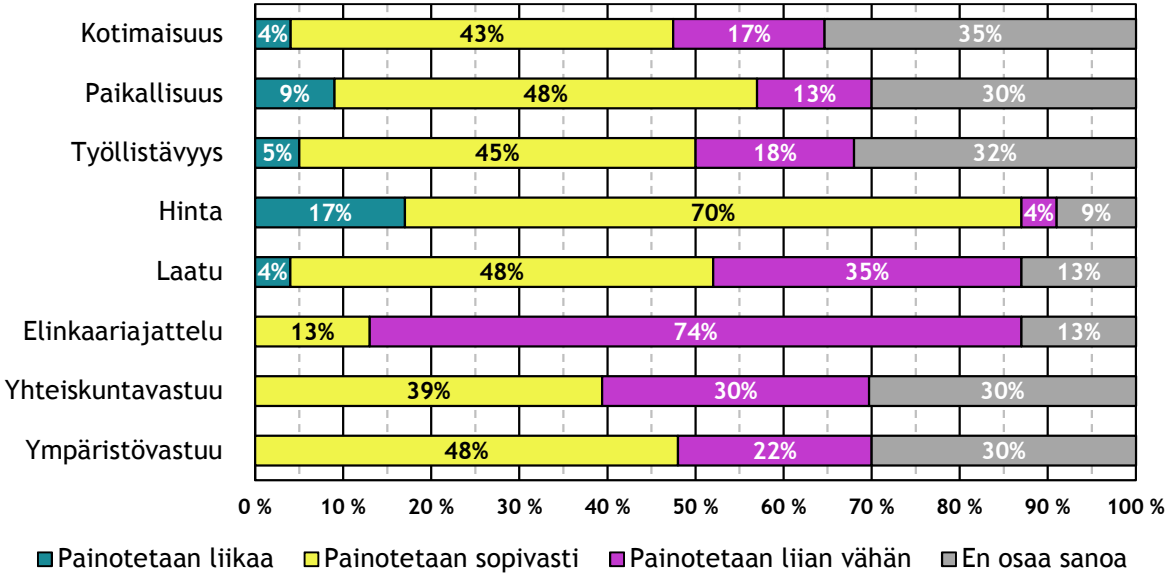
Saavatko seuraavat tekijät mielestäsi sopivan painoarvon julkisissa hankinnoissa?